2026/2243

2026 10 12

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2026/2243

2026 m. spalio 9 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2020/472 dėl Europos Sąjungos karinės operacijos Vidužemio jūroje (EUNAVFOR MED IRINI)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 42 straipsnio 4 dalį ir 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2020 m. kovo 31 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2020/472 ([1]), kuriuo buvo įsteigta Europos Sąjungos karinė operacija Vidužemio jūroje (EUNAVFOR MED IRINI);

(2) 2025 m. kovo 11 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2025/488 ([2]), kuriuo EUNAVFOR MED IRINI pratęsta iki 2027 m. kovo 31 d.;

(3) 2026 m. gegužės 25 d. baigė galioti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (toliau – JT ST) rezoliucija 2292 (2016). Toje rezoliucijoje valstybėms buvo leidžiama, veikiant nacionaliniu lygmeniu arba per regionines organizacijas, atvirojoje jūroje prie Libijos krantų inspektuoti visus laivus, kurie, pagrįsta jų nuomone, tiesiogiai ar netiesiogiai gabeno ginklus ar susijusius reikmenis į Libiją ar iš jos, pažeisdami Jungtinių Tautų ginklų embargą Libijai;

(4) 2026 m. liepos 14 d. tos operacijos strateginės peržiūros kontekste Politinis ir saugumo komitetas (PSK) susitarė, kad EUNAVFOR MED IRINI būtų pratęsta dviem metams, iki 2029 m. kovo 31 d.;

(5) be to, PSK palankiai įvertino strateginėje peržiūroje išdėstytą kryptį – laikantis Sąjungos integruoto požiūrio, dabartines operacijos užduotis suskirstyti atsižvelgiant į tris pagrindinius vaidmenis;

(6) Sprendimas (BUSP) 2020/472 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas (BUSP) 2020/472 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Sąjunga įsteigia ir pradeda karinę krizių valdymo operaciją, kurios politiniai tikslai – ginti Sąjungos interesus Vidužemio jūroje ir padėti užtikrinti taiką ir stabilumą Libijoje.“;

([1]) 2020 m. kovo 31 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2020/472 dėl Europos Sąjungos karinės operacijos Vidužemio jūroje (EUNAVFOR MED IRINI) (OL L 101, 2020 4 1, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/472/oj).

([2]) 2025 m. kovo 11 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2025/488, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2020/472 dėl Europos Sąjungos karinės operacijos Vidužemio jūroje (EUNAVFOR MED IRINI) (OL L, 2025/488, 2025 3 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/488/oj).

2) 2–5 straipsniai pakeičiami taip:

„*2 straipsnis*

Įgaliojimai

Siekiant 1 straipsnio 1 dalyje išdėstytų tikslų, EUNAVFOR MED IRINI, atsižvelgdama į savo priemones ir pajėgumus:

a) gina Sąjungos interesus Vidužemio jūros regione užtikrinant patikimą apsaugą ir atgrasymą;

b) padeda įgyvendinti JT ST rezoliucijas taikai ir stabilumui Libijoje remti, ir

c) skatina Vidužemio jūros regiono partnerystes, pasitelkiant pajėgumų stiprinimą ir mokymą ir vykdydama jūrų diplomatiją, kuri yra Sąjungos integruoto požiūrio dalis.

3 straipsnis

Sąjungos interesų Vidužemio jūros regione gynimas užtikrinant patikimą apsaugą ir atgrasymą

1. EUNAVFOR MED IRINI prisideda prie informuotumo apie padėtį jūroje, kiek tai susiję su neteisėta veikla, vėliau jį išplečiant taip, kad jis apimtų informuotumą apie jūrų sritį, siekiant nustatyti ir stebėti neteisėtą veiklą ir grėsmes Sąjungos saugumui, saugai bei ekonominiams interesams ir apie tą neteisėtą veiklą bei grėsmes pranešti. Vykdant operaciją EUNAVFOR MED IRINI taip pat renkama nenumatytų atvejų planavimui naudinga informacija.

2. EUNAVFOR MED IRINI prisideda varžant Rusijos „šešėlinį laivyną“, kaip apibrėžta 2023 m. gruodžio 6 d. priimtoje Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) asamblėjos rezoliucijoje A.1192(33), vadovaujantis Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija (UNCLOS) bei tarptautinėmis taisyklėmis ir laikantis visą maršrutą apimančio požiūrio.

3. EUNAVFOR MED IRINI remia ypatingos svarbos jūrų infrastruktūros apsaugą, siekiant stiprinti informuotumą apie padėtį jūroje ir informuotumą apie jūrų sritį, be kita ko, vykdant bandymus ir bandomąjį jūrų apsaugai skirtų technologinių sprendimų diegimą.

4. EUNAVFOR MED IRINI padeda ardyti neteisėto žmonių gabenimo ir prekybos žmonėmis tinklų verslo modelį. Tuo tikslu EUNAVFOR MED IRINI padeda nustatyti ir stebėti neteisėto žmonių gabenimo ir prekybos žmonėmis tinklus: renkama informacija, o aviacijos ištekliai vykdo patruliavimą atvirojoje jūroje, sutartame operacijos rajone.

5. Informacija, surinkta vykdant 1–4 dalyse nustatytas užduotis, gali būti laikoma ir teikiama atitinkamoms valstybių narių valdžios institucijoms ir kompetentingoms Sąjungos įstaigoms, taip pat, jei taikytina, NATO, o vykdant 4 dalyje nustatytą užduotį – JT ekspertų grupei Libijos klausimams.

6. Vykdant 1–4 dalyse nustatytas užduotis, EUNAVFOR MED IRINI dėl visų klausimų ir įvykių, susijusių su veiksmais, pavyzdžiui, laivų inspektavimais ar apsilankymais laivuose vėliavai patikrinti, teikia ataskaitas Politiniam ir saugumo komitetui (PSK). PSK atitinkamai gali svarstyti tolesnes priemones.

4 straipsnis

Pagalba įgyvendinant JT ST rezoliucijas taikai ir stabilumui Libijoje remti

1. EUNAVFOR MED IRINI padeda įgyvendinti JT ginklų embargą Libijai, nustatytą pagal JT ST rezoliuciją 1970 (2011) ir vėlesnes JT ST rezoliucijas, pranešdama apie neteisėtą prekybą ginklais į Libiją ar iš jos ir nuo tokios prekybos atgrasydama. Tuo tikslu vykdant operaciją EUNAVFOR MED IRINI naudojantis oro, palydovų, jūrų ir kitais ištekliais renkama informacija apie neteisėtą prekybą ginklais ir susijusiais reikmenimis iš visų krypčių (apimant jūrų, oro ir sausumos maršrutus) ir ja dalijamasi su atitinkamais partneriais ir agentūromis, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį ir vadovaujantis būtinybės žinoti principu, taikant atitinkamuose planavimo dokumentuose nustatytus mechanizmus ir laikantis 14 straipsnio.

2. EUNAVFOR MED IRINI padeda įgyvendinti JT kovos su neteisėtu naftos eksportu iš Libijos priemones. Vykdant operaciją EUNAVFOR MED IRINI vykdoma stebėsenos ir priežiūros veikla, renkama informacija apie neteisėtą naftos, įskaitant žalią naftą ir perdirbtus naftos produktus, eksportą iš Libijos (toks eksportas prieštarauja JT ST rezoliucijai 2146 (2014) ir vėlesnėms JT ST rezoliucijoms) ir ta informacija dalijamasi su atitinkamais partneriais ir agentūromis, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį ir vadovaujantis būtinybės žinoti principu, taikant atitinkamuose planavimo dokumentuose nustatytus mechanizmus ir laikantis 14 straipsnio.

3. Informacija, surinkta vykdant 1 ir 2 dalyse nustatytas užduotis, gali būti laikoma ir teikiama atitinkamoms valstybių narių valdžios institucijoms ir kompetentingoms Sąjungos įstaigoms, taip pat JT ekspertų grupei Libijos klausimams ir, jei taikytina, atitinkamoms Libijos valdžios institucijoms.

4. Vykdant 1 ir 2 dalyse nustatytas užduotis, EUNAVFOR MED IRINI dėl visų klausimų ir įvykių, susijusių su veiksmais, pavyzdžiui, laivų inspektavimais ar apsilankymais laivuose vėliavai patikrinti, teikia ataskaitas PSK. PSK atitinkamai gali svarstyti tolesnes priemones.

5 straipsnis

Vidužemio jūros regiono partneryščių skatinimas pasitelkiant pajėgumų stiprinimą ir mokymą ir vykdant jūrų diplomatiją, kuri yra Sąjungos integruoto požiūrio dalis

1. EUNAVFOR MED IRINI vykdo pajėgumų stiprinimo ir mokymo veiklą, padėdama Libijos institucijoms, atsakingoms už jūrų teisės aktų vykdymo užtikrinimą ir paiešką bei gelbėjimą jūroje, kartu ieškodama tvarių ilgalaikių projektų. Ta užduotis vykdoma sutartame EUNAVFOR MED IRINI operacijos rajone arba valstybės narės teritorijoje tos valstybės narės kvietimu. Ta užduotis taip pat gali būti vykdoma Libijos arba Libijos kaimyninės priimančiosios trečiosios valstybės teritorijoje, įskaitant jos teritorinius vandenis, jei, Tarybai atlikus įvertinimą, taip nuspręstų PSK, remiantis Libijos arba atitinkamos priimančiosios valstybės kvietimu ir vadovaujantis tarptautine teise. Tos užduoties tikslu, vykdant operaciją EUNAVFOR MED IRINI nustatomas ir taikomas stebėsenos mechanizmas, glaudžiai koordinuojant veiksmus su kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, prireikus taip pat ir Libijoje.

2. EUNAVFOR MED IRINI suteikia bendradarbiavimo jūrų saugumo srityje Vidužemio jūroje platformą ir, pasitelkiant jūrų diplomatiją bei pratybas, nagrinėja galimybes be Libijos įtraukti ir kitas suinteresuotas trečiąsias valstybes regione, pavyzdžiui, Egiptą, Tunisą ir Libaną.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytoms užduotims vykdyti, vykdant operaciją EUNAVFOR MED IRINI gali būti renkama ir laikoma informacija, įskaitant asmens duomenis, surinkta galimų besimokančiųjų patikrinimo procedūrų tikslais, ir ja keičiamasi su atitinkamomis valstybių narių institucijomis, kompetentingomis Sąjungos įstaigomis, JT paramos misija Libijoje, Interpolas, Tarptautiniu baudžiamuoju teismu ir Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, jei yra gautas besimokančiųjų rašytinis sutikimas. Be to, vykdant operaciją EUNAVFOR MED IRINI galima rinkti ir laikyti reikiamą besimokančiųjų medicininę informaciją ir biometrinius duomenis, jei jie yra davę rašytinį sutikimą.“;

3) 10 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Vykdant operaciją EUNAVFOR MED IRINI įsteigiamas informacijos apie nusikalstamumą padalinys (CIC), sudarytas iš atitinkamų valstybių narių teisėsaugos institucijų ir 3 dalyje nurodytų Sąjungos agentūrų darbuotojų, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos gauti, rinkti ir perduoti informaciją, įskaitant asmens duomenis, apie neteisėtą žmonių gabenimą ir prekybą žmonėmis, kaip nurodyta 3 straipsnyje, ginklų embargą Libijai bei neteisėtą naftos eksportą iš Libijos, kaip nurodyta 4 straipsnyje, ir nusikaltimus, susijusius su operacijos saugumu.“;

4) 13 straipsnis papildomas šia dalimi:

„6. Laikotarpio nuo 2027 m. balandžio 1 d. iki 2029 m. kovo 31 d. EUNAVFOR MED IRINI bendrųjų sąnaudų orientacinė suma – 16 880 000 EUR. Sprendimo (BUSP) 2021/509 (*) 51 straipsnio 2 dalyje nurodytos orientacinės sumos procentinė dalis – 0 % įsipareigojimams ir 0 % mokėjimams.

(*) 2021 m. kovo 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2015/528 (OL L 102, 2021 3 24, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).“;

5) 14 straipsnio 8, 9 ir 10 dalys pakeičiamos taip:

„8. Vyriausiasis įgaliotinis įgaliojamas susitarti dėl tvarkos, būtinos siekiant įgyvendinti šiame sprendime išdėstytas nuostatas dėl informacijos teikimo ar keitimosi ja.

9. Vyriausiasis įgaliotinis gali įgaliojimus teikti informaciją ar ja keistis ir kompetenciją susitarti dėl šiame sprendime nurodytos tvarkos deleguoti EIVT pareigūnams, ES operacijos vadui arba ES pajėgų vadui pagal Sprendimo 2013/488/ES VI priedo VII skirsnį.

10. EUNAVFOR MED IRINI įgaliojama su JT ekspertų grupe Libijos klausimais dalytis surinkta informacija, išskyrus asmens duomenis, apie neteisėtą ar neleistiną veiklą ir įtariamus JT ginklų embargo Libijai, kaip numatyta JT ST rezoliucijoje 1970 (2011) ir vėlesnėse rezoliucijose, pažeidimus, taip pat surinkta informacija apie įtariamus JT priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtam naftos eksportui iš Libijos, kaip numatyta JT ST rezoliucijoje 2146 (2014) ir vėlesnėse rezoliucijose, pažeidimus.“;

6) 15 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. EUNAVFOR MED IRINI užbaigiama 2029 m. kovo 31 d.“.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2026 m. spalio 9 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. HARRIS